

S İ R K Ü L E R R A P O R	
Tarih:	12.02.2020
Sayı:	2020/16
Konu	Geri Kazanım Katılım Payı Usul ve Esasları Yayınlandı

Özet: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Usul ve Esasları yayınladı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada 7.2.2020 tarihli Bakan oluru ile yayınlanan usul ve esasların 31.12.2019 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik gereği, Çevre Kanunu’nun ek-1 sayılı listesindeki ürünlere ve bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin tanımlayıcı ve açıklayıcı hususları içerdiği bildirildi.

Yayınlanan usul ve esaslar ile geri kazanım katılım payı uygulaması kapsamındaki ürünlerin tanımlanması ve Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik’in genel uygulamalarına ilişkin iş ve işlemler açıklanıyor.

1) AMBALAJLAR İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Ambalajların Tanımlanması

Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ambalajların ve türlerinin belirlenmesinde Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik’te yer alan ambalaj tanımı esas alınmak sureti ile aşağıda belirlenen kriterler ve örneklemeler üzerinden değerlendirme yapılır.

Ambalajlar; içerisinde bulunan, taşınan, korunan, saklanan ve/veya satışa sunulan ürün/eşya/malzemelerin Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde olup olmamasına, bu ürün/eşya/malzemelerin tehlikeli veya tehlikesiz özellik gösterip göstermemesine bakılmaksızın geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi tutulur.

a.1 Ambalaj Tanımına Uyan Ürünler

Kriter 1

- Başka bir ürün/eşya/malzemenin ayrılmaz bir parçası değilse,
- Başka bir ürün/eşya/malzemenin kullanım ömrü boyunca o ürün/eşya/malzemeleri içinde bulundurmamak, desteklemek veya korumak için kullanımı gerekli değilse,
- Başka bir ürün/eşya/malzeme ve bunların tüm parçaları ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmiyorsa, ambalaj olarak kabul edilir.

Bu kriterlerin herhangi birisini sağlamayanlar asıl ürün/eşya/malzemenin orijinal parçası olarak kabul edilirlenir ve ambalaj olarak tanımlanmazlar.

Kriter 2

Satış yerlerinde doldurulmak üzere tasarlanan ve bu şekilde kullanılan ürün/eşya/malzemeler ile satış yerlerinde satılan, doldurulan ya da doldurulması tasarlanan ve bu şekilde kullanılan tek kullanımlık ürün/eşya/malzemeler ambalaj olarak kabul edilir. Bu kriterleri sağlamayan veya tekrar aynı amaçla bağımsız kullanımı mümkün olanlar orijinal ürün/eşya/malzemeler olarak kabul edilirler ve ambalaj olarak tanımlanmazlar.

Kriter 3

Ambalajın bileşenleri ve ambalajda bulunan destekleyici, yardımcı parçalar bütünleşik oldukları ambalajın parçası kabul edilir.

Bir ürüne doğrudan asılan ya da takılan ve ambalaj görevi gören bu parçalar o ürünün ayrılmaz bir parçası olmayıp, ürün ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmedikçe ambalaj kabul edilir.

a.2 Üretildiği Malzemeye Göre Ambalajların Tanımlanması

a. 2.1 Plastik Ambalaj: Sadece plastik malzemeden yapılmış ambalajlar

Örnek: Plastik kaplar, kutular

a.2.2 Cam Ambalaj: Sadece cam malzemeden yapılmış ambalajlar

Örnek: Cam kavanozlar

a.2.3 Kâğıt-Karton Ambalaj: Sadece kâğıt-karton malzemeden yapılmış ambalajlar

Örnek: Karton kutu ve koliler

a.2.4 Metal Ambalaj: Sadece metal malzemeden yapılmış ambalajlar

Örnek: Teneke, metal ve alüminyum kutular

a.2.5 Ahşap Ambalaj: Sadece ahşap malzemeden yapılmış ambalajlar

Örnek: Ahşap kasalar, ahşap paletler

a.2.6 Kompozit Ambalaj: Farklı malzemelerin (kâğıt-plastik-metal-cam gibi) birlikte kullanılması ile yapılmış ve bu malzemelerin elle birbirinden ayrılmasının mümkün olmadığı ambalajlar

Bu ambalajlar içeriği itibariyle kullanılan malzemenin ağırlığına göre aşağıdaki şekilde isimlendirilir:

- Kâğıt karton ağırlıklı kompozit ambalaj
- Plastik ağırlıklı kompozit ambalaj
- Metal ağırlıklı kompozit ambalaj
- Cam ağırlıklı kompozit ambalaj

a.3 Kullanım Amacına Göre Ambalajların Tanımlanması

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği uygulamaları kapsamında; birincil ambalaj/iç ambalaj/satış ambalajı, ikincil ambalaj/grup ambalajı, üçüncül ambalaj/nakliye ambalajı/dış ambalaj vb. olarak yapılan tanımlamalara uyan bütün ürün/eşya/malzeme türleri ambalaj olarak kabul edilirler.

Bu tür ambalajlara ilişkin açıklayıcı tanımlar aşağıda gösterilmektedir.

a.3.1 Birincil Ambalaj/İç Ambalaj/Satış Ambalajı: Ürünlerin kullanıcı veya tüketicilere ulaştırılmasında en küçük satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan, ürünle doğrudan veya kısmen temas halinde olabilen ambalajlar ve bunların orijinal parçalarını (satış birimini tamamlamak için gereken diğer ambalaj bileşenlerini örneğin, kapak/mantar/tıpa, etiket, zımba teli gibi) ifade eder.

Kapak/mantar/tıpa, etiket, zımba teli gibi ambalaj bileşenleri ambalajla birlikte kullanılmamaları durumunda ambalaj olarak değerlendirilmezler.

Örnek-1: Bitkisel yağ şişeleri/bidonları/tenekeleri (kapakları ve etiketleri dâhil) birincil ambalaj olarak değerlendirilir.

Örnek-2: Elektrikli ve elektronik eşyaların karton kutuları (birincil ambalaj için kullanılan etiket, ürünü destekleyici strafor/köpük, vb. parçalar dâhil) birincil ambalaj olarak değerlendirilir.

Örnek-3: Deterjan kapları (kapakları ve etiketleri dâhil) birincil ambalaj olarak değerlendirilir.

Örnek-4: Dondurma/şeker/çikolata ile bütünleşik ahşap/plastik gibi çubuklar ambalaj olarak değerlendirilmez.

Örnek-5: Et ve gıda ürünlerinin pişirilmesinde kullanılan metal/ahşap gibi çubuklar ambalaj olarak değerlendirilmez.

a.3.2 İkincil Ambalaj/Grup Ambalaj: Birden fazla sayıda satış ambalajını bir arada tutacak şekilde tasarlanmış, üründen ayrıldığında ürünün herhangi bir özelliğinin değişmesine neden olmayan ambalajı ifade eder.

Örnek-1: Birden fazla içecek ambalajını bir arada tutmak için içecek ambalajlarını sararak çevreleyen plastik film ile tutamaçlar ve tabanlıklar ikincil ambalajdır.

Örnek-2: Birden fazla ambalajlı ürünü bir arada bulunduran karton kutular ikincil ambalajdır.

a.3.3 Üçüncül Ambalaj/Nakliye Ambalajı/Dış Ambalaj: Belirli sayıda satış ambalajlarının veya grup ambalajlarının taşıma ve depolama işlemlerini kolaylaştırmak ve bu işlemler sırasında zarar görmesini önlemek amacıyla, karayolu, demiryolu, deniz yolu ve havayolu taşımada kullanılan konteynerler hariç kullanılan ambalajı ifade eder.

Örnek-1: Satış yerlerine ambalajlı ürünlerin gönderilmesi esnasında kullanılan plastik veya ahşap paletler üçüncül ambalajdır.

a.3.4 İçecek Ambalajı: İçeceklerin nihai kullanıcı veya tüketicilere ulaştırılmasında en küçük satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan, içeceklerle doğrudan veya kısmen temas halinde olan, orijinal parçaları dâhil ambalajları ifade eder.

İçecek ambalajlarından birincil (satış) ambalaj tanımına uyan ambalajların etiket, kapak ve mantar gibi orijinal eşya/parça olarak tanımlanan kısımları birincil ambalaj tanımı içinde bütün olarak değerlendirilir.

Örnek: İçeceklerin şişeleri, kutuları (kapak/mantar/tıpa ve etiketleri şişe veya kutuya dâhil) içecek ambalajıdır.

b) Ambalajlar İçin Geri Kazanım Katılım Payı Yükümlülükleri

Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ambalajlara ilişkin geri kazanım katılım payına ilişkin beyan ve ödeme yükümlülüğü; plastik poşetler için satış noktalarının, diğer ambalajlar için ise piyasaya süren ve/veya ithalatçılarıdır.

Ambalajlar için piyasaya sürülme işlemi bu ambalajların herhangi bir ürün/eşya/malzemenin piyasaya arzında kullanılması durumunda oluşur.

Ambalaj üreticileri tarafından üretilerek veya ithal edilerek bu ambalajları kullanacaklara yapılan boş ambalaj arzları ambalaj piyasaya sürme tanımı dışındadır.

Yükümlülüğü bulunan tarafların tanımlanmasında; Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan piyasaya süren, ithalatçı, tedarikçi ve satış noktaları tanımı esas alınmak sureti ile bu usul ve esasta verilen açıklama ve örneklemeler üzerinden değerlendirme yapılır.

İçecek tanımına uyan ürünlerin ambalajlarından alınacak geri kazanım katılım paylarının hesabında; içecek ambalajı tanımına uyan ambalajlar kapak/mantar/tıpa, etiket gibi bileşenleriyle birlikte bir bütün olarak değerlendirilerek, Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde belirtildiği üzere adet üzerinden hesaplanır.

İçecek ambalajı dışındaki diğer ambalajlardan (birincil ambalaj/iç ambalaj/satış ambalajı, ikincil ambalaj/grup ambalajı, üçüncül ambalaj/nakliye ambalajı/dış ambalaj vb.) alınacak geri kazanım katılım paylarının hesabında; bu ambalaj ve ambalaja bütünleşik halde bulunan kapak, etiket gibi bileşenleri malzeme cinsine göre (plastik, metal, kağıt ve benzeri) ayrı ayrı Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesi üzerinden değerlendirilerek hesaplanır.

b.1 Ambalaj Piyasaya Sürenler: Herhangi bir ürün/eşya/malzemenin ambalajlı olarak tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada ilk defa yer alması faaliyetini gerçekleştiren gerçek ve/veya tüzel kişilerdir.

Ambalaj üreticileri, ürettikleri ambalajların (ürün içermeyen/boş ambalajlar) piyasaya arzında bunların satışı, taşınması, saklanması vb. için kullandıkları ambalajlar için piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Piyasaya sürenin belirlenmesinde söz konusu ürünlerin ilk defa piyasada yer alması (bedelli veya bedelsiz) için yapılan teslim faaliyeti (gerçek/tüzel kişiler arasındaki değişimi) esas alınır.

Piyasaya süren olarak tanımlanan gerçek ve/veya tüzel kişiler ambalajlar için belirlenen geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu tutulurlar.

Örnek-1: İçme suyu dolumu faaliyetinde bulunan (A) gerçek/tüzel kişisi, dolum faaliyeti sonucunda kendi adı ve/veya ticari markasıyla tüketicilerin kullanımı için piyasaya arz etmiş olduğu suyun ambalajları için piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 2: Salça üretimi faaliyetinde bulunan (B) gerçek/tüzel kişisi, (C) gerçek/tüzel kişisi adına üretimi gerçekleştirmekte ve ambalajlı salçalar (C) gerçek/tüzel kişisinin adı ve/veya ticari markasıyla tüketicilerin kullanımı için piyasaya arz edilmektedir. Bu durumda piyasaya arz edilen salçanın ambalajı için (C) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren, (B) gerçek/tüzel kişisi ise tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde tedarikçi (B) gerçek/tüzel kişisinin piyasaya süren (C) gerçek/tüzel kişisine satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından (C) piyasaya süreni sorumludur. Somaki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek 3: İçecek üretimi faaliyetinde bulunan (X) gerçek/tüzel kişisi ürünlerini (Y) gerçek/tüzel kişisi adına üretmekte ve ürünlerin ambalajlarında her iki firmanın da adı ve/veya ticari markasını bulundurmaktadır. Ürünlerin tüketicilerin kullanımı için piyasaya arzı (Y) gerçek/tüzel kişisi tarafından gerçekleştirilmekte olup, (X) ve (Y) gerçek/tüzel kişileri arasında yapılacak herhangi bir sözleşmede aksi bir durum belirtilmediği sürece; piyasaya arz edilen içeceğin ambalajı için (Y) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren, (X) gerçek/tüzel kişisi ise tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde (X) gerçek/tüzel kişisinin (Y) gerçek/tüzel kişisine satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından (Y) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak sorumludur. Somaki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek 4: Şampuan üretimi faaliyetinde bulunan (D) gerçek/tüzel kişisi kendi adı ve/veya ticari markasıyla ambalajlı şampuanları toptancı olan (E) gerçek/tüzel kişisine satmıştır. Toptancı (E) gerçek/tüzel kişisi tarafından ambalajlı şampuanlar (F) satış noktasına, (F) satış noktası tarafından ise müşterilere/tüketicilere satılmıştır. Bu faaliyet çerçevesinde şampuan ambalajlarının (E) toptancısına satışı (arız) esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından piyasaya süren olarak (D) gerçek/tüzel kişi sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek 5: Peynir üreticisi (G) gerçek/tüzel kişisi (H) satış noktası adına fason olarak peynir üretmekte ve peyniri ambalajlı olarak (H) satış noktasının adı ve/veya ticari markası ile (H) satış noktasına satmakta, (H) satış noktası da bu peyniri müşterilere/tüketicilere satmaktadır. Bu faaliyet çerçevesinde (H) satış noktası piyasaya süren olup, üretici (G) gerçek/tüzel kişisinin (H) satış noktasına satışı (arız) işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından da (E) satış noktası sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

b.2 Ambalajlı Ürün İthal Edenler: Herhangi bir ürün/eşya/malzemenin ambalajlı olarak ithal edilerek tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak yurtiçi piyasada yer almasını sağlayan gerçek ve/veya tüzel kişilerdir. Ambalajlı ürünleri ithal edenler de ambalaj piyasaya süren olarak tanımlanır ve ithal edilen ürün/eşya/malzemenin ambalajları için geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu tutulurlar. Türkiye dışındaki üretici tarafından ülkemizde yetkilendirilen temsilci ve/veya ithalatçılar piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumludur.

Örnek 1: Yurt dışından (M) markalı parfüm ithal eden (P) gerçek/tüzel kişisi (parfüm üreticisi olmasa dahi) ithal etmiş olduğu (M) markalı parfümün ambalajları için piyasaya sürendir ve geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumludur. Geri kazanım katılım payına ilişkin beyan ve ödemeler ithalatın gerçekleştiği işlem tarihi üzerinden yapılır. İthalat soması yurtiçinde yapılan devir ve satışlar için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşmaz.

Örnek 2: Yurt dışından kendi kullanımı için hammadde ithal eden sanayi işletmesi (İ) gerçek/tüzel kişisi ithal etmiş olduğu hammaddenin ambalajları için piyasaya süren olup ithalatın gerçekleşme tarihi itibarıyla bu ambalajlara yönelik geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 3: Yurtdışından 10.000 adet 1 litrelik cam ambalajlı içecek ithal eden (X) gerçek/tüzel kişisi, bu ambalajlı içeceklerin 7.000 adetini yurtiçinde piyasaya süren olarak faaliyet gösteren (Y) gerçek/tüzel kişisi adına/namına ithalat yetkilisi/temsilcisi sıfatı ile ithal etmiş, 3.000 adetini ise kendi nam ve hesabına ithal etmiştir. Bu durumda; (X) gerçek/tüzel kişisi tarafından (Y) gerçek/tüzel kişisi adına ithal edilen 7.000 adet içecek ambalajından ve diğer türdeki ambalajlarından (kutu, koli, kasa ve benzeri) oluşan geri kazanım katılım payı yükümlülüğünden (Y) gerçek/tüzel kişisi sorumlu olup (X) gerçek/tüzel kişisi sadece kendi adına ithal ettiği 3.000 adet içeceğin içecek ambalajından ve diğer ambalajlarından (kutu, koli, kasa ve benzeri) oluşan geri kazanım katılım payından yükümlüdür.

b.3 Ambalaj Tedarikçisi: Kendisi ambalaj üreticisi olmayıp piyasaya sürenlere ambalaj tedarik edenler ile ambalajlı ürün piyasaya sürenler adına ambalajlı ürünü fason olarak üreten veya ürünleri piyasaya sürülenler adına ambalajlayanlardır/ dolumunu yapanlardır.

Ambalaj Tedarik Faaliyeti, Ambalaj piyasaya sürenler adına/hesabına, ambalajlı ürün/eşya/malzemenin ambalajına piyasaya sürenin adını, ticarî markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle piyasaya sürenlere temin/teslim etme faaliyetidir.

Ambalaj tedarikçileri, tedarik ettikleri ambalajlar için geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi değildir. Ambalajlı ürün tedarikçileri tarafından piyasaya sürenler adına fason olarak üretilen ambalajlı ürün/eşya/malzemenin piyasaya arzı piyasaya sürenler tarafından yapıldığından ambalajlı ürün tedarikçileri geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu değildir.

Tedarikçiler tarafından piyasaya sürenlere tedarik edilen ambalajlı ürün teslimlerinin gerçekleşme tarihi bu ambalajlı ürünlerin piyasaya sürülme tarihidir ve piyasaya sürenler tarafından bu tarih esas alınarak geri kazanım katılım payı yükümlülüğü yerine getirilir.

Tedarikçiler ile piyasaya sürenler arasındaki mal/malzeme/eşya vb. ambalajlı ürün teslimlerine ilişkin belgeler (Hazine ve Maliye Bakanlığı mevzuatı uyarınca düzenlenen) piyasaya süren işletmelerin tespitinde esas belge olarak değerlendirilir.

Örnek 1: Bakliyat paketleme faaliyetinde bulunan (K) gerçek/tüzel kişisi, faaliyetini (L) gerçek/tüzel kişisi adına gerçekleştirmekte ve paketli bakliyatlar (L) gerçek/tüzel kişisinin adı ve/veya ticarî markasıyla tüketicilerin kullanımı için piyasaya arz edilmektedir. Bu durumda piyasaya arz edilen bakliyat ambalajları için (K) gerçek/tüzel kişisi tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde paketlenen bakliyatların (L) gerçek/tüzel kişisine satışı esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından piyasaya süren olarak (L) gerçek/tüzel kişisi sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek 2: Maden suyu dolumu faaliyetinde bulunan (M) gerçek/tüzel kişisi, dolum yapacağı ambalajları (N) gerçek/tüzel kişisinden temin etmekte ve bu ambalajlara maden suyu dolumu yaparak tüketicilerin kullanımı için (S) satış noktası aracılığıyla piyasaya arz etmektedir. Boş ambalaj tedarik eden (N) gerçek/tüzel kişisi tedarikçidir ve boş ambalaj satışına istinaden geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmamaktadır. Bu faaliyet çerçevesinde piyasaya süren (M) gerçek/tüzel kişinin (S) satış noktasına satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından (M) piyasaya süreni sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir. (S) satış noktasının bu işleme ilişkin geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmamaktadır.

b.4 Satış Noktası: Satış noktalarında satılan ürünlerin ambalaj lamım geri kazanım katılım payından bu ürünlerin üzerinde adını ve/veya ticari markasını bulunduran gerçek ve/veya tüzel kişiler sorumludur.

Satış noktalarında ambalajsız ürünlerin ambalajlanarak piyasaya arz edilmesi durumunda ambalajlama işlemini yapan satış noktaları piyasaya süren olarak tanımlanır ve bu ambalajlar için geri kazanım katılım payından sorumludurlar. Bu ambalajlı malzemelerin satışının gerçekleştiği tarih itibariyle geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşur ve beyanname vermek sureti ile satış noktaları tarafından geri kazanım katılım payı ödemesi yapılır.

Satış noktaları kendi adı ve/veya ticari markasıyla satışa sundukları ambalajlı ürünler için piyasaya süren olup bu ürünlerin ambalajlarının geri kazanım katılım payından sorumludurlar.

Örnek 1: Kafeterya işleten (S) gerçek/tüzel kişisi çay, kahve gibi içecekleri müşterilerine cam, porselen fincanlarda ve tek kullanımlık bardaklarda (kapaklı ve/veya kapaksız, kağıt-karton ve/veya plastik ağırlıklı kompozit malzemeden imal edilmiş) sunmaktadır. (S) gerçek/tüzel kişisi müşterilerine çay/kahve sunumunda (satış ve/veya ikram) kullandığı tek kullanımlık bardakları bu malzemeleri üreten (P) gerçek/tüzel kişisinden boş olarak satın almaktadır. Bu durumda; kafeterya işleticisi (S) gerçek/tüzel kişisi, içecek ürünlerini müşterilerine sunarken kullandığı tek kullanımlık bardaklar (kapaklı ve/veya kapaksız, kağıt-karton ve/veya plastik ağırlıklı kompozit malzemeden imal edilmiş) için piyasaya süren konumundadır. (S) gerçek/tüzel kişinin ürünlerinin müşterilerine sunumu (satış ve /veya ikram) itibari ile oluşan geri kazanım katılım payını (içecek ambalajları için belirlenmiş olan tutar üzerinden) beyan etme ve ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Tekrar kullanılabilir cam, porselen fincanları için (S) gerçek/tüzel kişinin, tek kullanımlık bardaklar için ise bu bardakların üreticisi olan (P) gerçek/tüzel kişinin geri kazanım katılım payı uygulamasında yükümlülüğü bulunmamaktadır.

c) Plastik Poşetler ve Diğer Torbalar

Bakanlıkça yayımlanarak yürürlüğe giren “Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar” kapsamında tüketicilere/kullanıcılara ücret karşılığı verilen plastik poşetler “2872 sayılı Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde “Plastik poşet (Plastik alışveriş torbaları)” sınıfında yer almakta olduklarından geri kazanım katılım payına tabidir. Geri kazanım katılım payından adet bazında, satış noktaları sorumludur.

Ücretlendirmeye tabi olmayan plastik poşetler ve diğer torbalar ise ambalaj olarak değerlendirilir ve geri kazanım katılım payına tabidir. Geri kazanım katılım payından piyasaya sürenler (satış noktaları, eczaneler, kargo firmaları vb.) ambalaj cinsine göre kilogram bazında sorumludur.

Örnek 1: (A) mağazası satmış olduğu ürünlerin taşınması için tüketicilere ücretsiz olarak kâğıt torba vermektedir. Bu torbaların ambalaj olarak değerlendirilmesi sebebiyle (A) satış noktası için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmaktadır. (A) satış noktası söz konusu geri kazanım katılım payından Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde yer alan Kâğıt Karton Ambalaj başlığı altında ağırlık bazında sorumludur.

d) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Ürünlerin Birincil ve Diğer Ambalajları

2872 sayılı Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde gösterilen ve geri kazanım katılım payı tahsil edilecek ürünlerin (sadece Lastik, Akümülatör, Madeni Yağ, Bitkisel Yağ, Elektrikli ve Elektronik Eşya, Pil, İlaç) birincil ambalajlarından (şişe, bidon, teneke kutu, kâğıt/karton koli veya plastik sarmalı/kaplaması gibi) beyan alınacak ancak geri kazanım katılım payı tahsil edilmeyecektir.

Ancak, Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde gösterilen geri kazanım katılım payı alınacak ürünlerden Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik gereği geri kazanım katılım payı tahsilinin yapılmadığı durumlarda bu ürünlerin birincil ambalajları için beyan verme ve geri kazanım katılım payı ödeme yükümlülüğü oluşacaktır.

Ayrıca, geri kazanım katılım payına tabi olup olmamasına bakılmaksızın ürünlerin birincil ambalajları olarak kabul edilenler haricindeki diğer ambalajları için de geri kazanım katılım payı tahsil edilecektir.

Ambalajlar için geri kazanım katılım payı uygulaması sadece bu ambalajların bir ürün/eşya/malzemenin piyasaya arzı için kullanılması durumunda geçerli olup herhangi bir ürün/eşya/malzemenin piyasaya arzına yönelik kullanılmayan ambalajlar için geri kazanım katılım payı uygulanmaz.

Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olmayan ürün/eşya/malzemelerin ambalajlarında birincil ambalaj ve/veya diğer türlerdeki ambalajları için bir ayırım söz konusu olmayıp bu ürün/eşya/malzemelerin tüm ambalajları için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü geçerli olacaktır.

İçecek tanımına uyan ürünlerin ambalajlarından alınacak geri kazanım katılım paylarının hesabında; içecek ambalajı tanımına uyan ambalajlar “adet” olarak, bu tanım kapsamı dışında kalan diğer ambalajlar (ahşap ambalaj hariç olmak üzere) ise “kg” olarak tanımlanmış olduğundan, ödenecek geri kazanım katılım payının belirlenmesinde bu farklılık dikkate alınır.

Örnek 1: (Ş) ilaç üreticisi tarafından üretilen öksürük şurubu; metal kapaklı cam şişe içerisine doldurulmakta, prospektüsü ve ölçek kaşığı/kabı ile birlikte plastik film kaplı karton kutu içerisinde üzerinde kullanım esaslarını içeren etiket yapıştırılarak piyasaya arz edilmektedir. Bu durumda (Ş) ilaç üreticisi, piyasaya arz edilen öksürük şurubu için sadece Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde yer alan ve ilaçlar için belirlenen geri kazanım katılım payından sorumlu olup, ilaç için kullanılan birincil ambalajları (cam şişe, metal kapak, karton kutu, plastik film, etiket) ve kutu içindeki ürünler (ölçek kaşığı/kabı, prospektüsü) için ayrıca geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmamaktadır.

2) BİTKİSEL YAĞLAR İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanın Katılım Payına Tabi Bitkisel Yağların Tanımlanması

Geri Kazanım Katılım Payı uygulamasına tabi olan bitkisel yağların belirlenmesinde 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile aşağıda verilen listede yer alan ürünler ve örnekler üzerinden değerlendirme yapılır.

Ürün Cinsi	Ayrıntılı Ürün Listesi
Bitkisel Yağ	• Zeytinyağı
	• Prina Yağı
	• Palm Yağı
	• Süper Olein
	• Aspir Yağı
	• Pamuk Tohumu Yağı
	• Hindistan Cevizi (Kopra) Yağı
	• Palm Çekirdeği Yağı
	• Babassu Yağı
	• Rep, Kolza Yağı
	• Keten Tohumu Yağı
	• Hardal Yağı
	• Mısır Yağı
	• Hint Yağı
	• Susam Yağı
	• Çin Ağacı Yağı
	• Jojoba Yağı
	• Outikika Yağı
	• Pamuk Yağı
	• Hidrojene Hint Yağı
	• Soya Yağı
	• Yerfıstığı Yağı
	• Fındık Yağı
	• Ayçiçek Yağı
	• Kanola Yağı
	• Üzüm Çekirdeği Yağı
• Ceviz Yağı	
• Margarin	
• Diğer Bitkisel Yağlar	

Çevre Kanunu’nun ek-1 sayılı listesinde yer alan bitkisel yağların, Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin üretiminde hammadde olarak kullanılması durumunda; hammadde olarak tedarik edilen bu ürünlerin ithalatçıları/üreticileri tarafından Yönetmeliğin 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası gereğince beyan yapılır, ancak hammadde olarak kullanılan bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Örnek 1: (A) gerçek/tüzel kişisi zeytinyağı üretimi yaparak bu ürünleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde (A) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 2: (B) gerçek/tüzel kişinin (C) gerçek/tüzel kişisine ürettirdiği zeytinyağını kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde;

- (B) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.
- (C) gerçek/tüzel kişisi tedarikçi olup geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

Örnek 3: Bitkisel yağ üretimi faaliyetinde bulunan (D) gerçek/tüzel kişisi ürünlerini (E) gerçek/tüzel kişisi adına üretmekte ve piyasaya arz edilen ürünlerin üzerinde her iki firmanın adı ve/veya ticari markası bulunmaktadır. Ürünlerin piyasaya arzı (E) gerçek/tüzel kişisi tarafından gerçekleştirilmekte olup, (D) ve (E) gerçek/tüzel kişileri arasında yapılacak herhangi bir sözleşmede aksi bir durum belirtilmediği sürece; piyasaya arz edilen ürünler için (E) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren, (D) gerçek/tüzel kişisi ise tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde (D) gerçek/tüzel kişinin (E) gerçek/tüzel kişisine satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından (E) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek 4: Yurt dışından ayçiçek yağı ithal eden (F) gerçek/tüzel kişisi ithal ettiği ayçiçek yağı için ithalatçı olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 5: (G) gerçek/tüzel kişisi bitkisel yağ üretmektedir. (H) gerçek/tüzel kişinin ürettiği kanola yağını, bitkisel yağ üreten (G) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanmaktadır. Bu durumda;

- (H) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere (G) gerçek/tüzel kişisine verdiği kanola yağı için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (G) gerçek/tüzel kişisi, (H) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü bitkisel yağ için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 6: (I) gerçek/tüzel kişisi bitkisel yağ üretiminde hammadde olarak kullanılmak şartıyla bitkisel yağ ithal etmektedir. (1) gerçek/tüzel kişisi ithal ettiği bitkisel yağı, hammadde olarak kullanılmak üzere bitkisel yağ üreten (J) gerçek/tüzel kişisine vermektedir. Bu durumda, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası gereğince;

- (I) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere ithal ettiği bitkisel yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (J) gerçek/tüzel kişisi, (1) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü bitkisel yağ için geri kazanım katılım payından sorumludur.

b) Ürünlerin Tutar Hesaplamaları

Geri Kazanım Katılım Payı uygulamasına tabi bitkisel yağların ağırlığının hesaplanmasında; ambalaj vb. ağırlıklar (bitkisel yağın içinde olduğu şişe, teneke, 10kapak vb.) ürün ağırlığına dâhil edilmez.

3) ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Tanımlanması

2872 sayılı Çevre Kanununun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden elektrikli ve elektronik eşya kategorisinde yer alan ürünlerin belirlenmesinde; 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği’nin Ek-1/B listesinde (8. Tıbbi Cihazlar, 9. İzleme ve Kontrol Aletleri ve 10. Otomatlar hariç) yer alan ürünler ile aşağıda yapılan açıklamalar kapsamında değerlendirme yapılır.

Büyük ölçekli sabit endüstriyel aletler, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki “elektrikli ve elektronik eşya” olarak değerlendirilmez.

Büyük ölçekli sabit endüstriyel aletler; spesifik bir uygulama için çalışan, sabit kurulumu ve sökümü uzmanlar tarafından belirli bir yerde yapılan ve endüstriyel bir imalat tesisinde ya da araştırma ve geliştirme tesisinde uzmanlar tarafından kullanılan ve bakımı yapılan makinelerden, cihazlardan ve/veya bileşenlerden oluşan kurulmuş makineler veya sistemler olarak tanımlanır. Bu aletler küçük sanayi, zanaatkarlar ve inşaat alanları dâhil olmak üzere sadece endüstride kullanılmak üzere tasarlanmış aletlerdir.

Örnek: Takım tezgahları, kağıt makineleri, baskı makineleri, paketleme makineleri, tekstil makineleri, endüstriyel robotlar.

Büyük ölçekli sabit kurulumlar, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki “elektrikli ve elektronik eşya” olarak değerlendirilmez.

Büyük ölçekli sabit kurulumlar; montajı, kurulumu ve sökülmesi işlemlerinin bir profesyonel tarafından yapılması gereken, bir binanın parçası olarak veya önceden tanımlanmış, belirlenmiş bir yerde kalıcı olarak kullanılmak üzere üretilen, sadece aynı özellikte tasarlanmış bir ekipman ve/veya parçalar ile ikame edilebilen ekipmanlardır.

Örnek: Profesyonelleri tarafından mekânlar (otel vd.) için özel olarak tasarlanarak projesine göre kurulumu yapılan büyük ölçekteki aydınlatma ekipmanları, endüstriyel imalat tesislerindeki sabit ekipmanlar vb.

Temel (birincil) işlevini yerine getirmesi için birincil enerji kaynağı olarak elektrik akımına veya elektromanyetik alana bağımlı olması gerekmeyen, bu akım ve alanların yalnızca destek fonksiyonlarının yerine getirilmesi için kullanıldığı ürünler başka bir ifade ile elektrik akımı veya elektromanyetik alan ile bağlantısı kesildiğinde temel işlevini yerine getirebilen eşyalar, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki elektrikli ve elektronik eşya olarak bu Yönetmelik kapsamında değerlendirilmez.

Örnek: Gazlı ocaklar, gazlı şofben vb.

Geri kazanım katılım payı alınması işlemi nihai ürünlere (bitmiş ürün) uygulanır. Nihai ürün; son kullanıcı için piyasaya sürülen ve kullanım kılavuzunda üretici tarafından belirtilen kullanım amacını karşılayan, herhangi bir kişi tarafından gerçekleştirilebilen basit ayarlardan başka bir ayarlama veya bağlantı olmadan kullanılabilen ve doğrudan işlevi olan herhangi bir üründür.

Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ürünün bir bileşenini oluşturan nihai üründen ayrıca geri kazanım katılım payı alınmaz. Ancak bu ürün, geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olmayan bir ürünün bileşeni olması ve/veya üretildiği amaçla kullanımı için piyasaya arz edilmesi halinde geri kazanım katılım payına tabidir.

Örnek: Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında olup geri kazanım katılım payı alınan soğutucularda bulunan aydınlatma ürünlerinden ayrıca geri kazanım katılım payı alınmaz. Ancak, anılan Yönetmelik kapsamında olmayan soğutucularda kullanılan veya piyasaya münferiden arz edilen aydınlatma ürünleri geri kazanım katılım payı uygulamasına tabidir.

Nihai ürün niteliğinde olmayan bir ürünün, geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi başka bir nihai ürüne bütünleşik bir şekilde sabitlenmiş olması halinde; ürün bir bütün olarak tek bir nihai ürün şeklinde değerlendirilir ve sadece bu nihai ürün için geri kazanım katılım payı alınır.

Örnek: Nihai ürünün ayrılmaz bir parçası olarak bütünleşik bir şekilde ışık kaynağının (lamba) sabitlenmiş olduğu aydınlatma ekipmanları (armatür) tek bir nihai ürün (aydınlatma ekipmanı) olarak kabul edilir ve sadece bu ürün için geri kazanım katılım payı alınır.

Birden fazla işleve sahip olan nihai ürün, ayrı kategorideki farklı geri kazanım katılım payı tutarına sahip ürünleri içermesi halinde satış amacına uygun nihai ürünün geri kazanım katılım payı tutarı üzerinden değerlendirilir.

Örnek: Televizyonlu buzdolabı, satış amacına uygun nihai ürün buzdolabı olduğundan geri kazanım katılım payı tutarı “Buzdolabı/ soğutucular/iklimlendirme Cihazları” kategorisinde değerlendirilir.

Geri Kazanım Katılım Payına ilişkin Yönetmelik kapsamındaki herhangi bir ürünün çalışması için kullanılan ve nihai ürün niteliğinde olan aynı zamanda münferiden de piyasaya arz edilebilen ürünler, piyasaya arzı birlikte gerçekleştirilen ürünün kategorisi altında değerlendirilir.

Örnek: Cep telefonu ile birlikte piyasaya arzı gerçekleşen pil, şarj cihazı, kulaklık “Bilişim telekomünikasyon ekipmanları” altında değerlendirilir. Diğer yandan, cep telefonu pilinin münferiden piyasaya arz edilmesi durumunda “pil” kategorisi altında değerlendirilir.

Geri Kazanım Katılım Payına ilişkin Yönetmelik kapsamında yer almayan bir ürünün ithalatı sırasında bu Yönetmeliğe tabi bir ürünün de ithalatının gerçekleştirilmesi halinde Çevre Kanununun ek- 1 sayılı listesinde o ürün için belirlenen geri kazanım katılım payından ürünü ithal eden ithalatçı sorumludur.

Örnek: (A) gerçek/tüzel kişisi, geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan aydınlatma ekipmanı içeren mobilya ithalatı gerçekleştirmektedir. Mobilya ile birlikte ithalatı gerçekleşen aydınlatma ekipmanları için oluşacak geri kazanım katılım payından, (A) gerçek/tüzel kişisi ithalatçı olarak sorumludur.

Piyasaya sürenleri tarafından herhangi bir sebeple iade alınan ve mahsuplaşması yapılan ürünlerin bütünlüğü değiştirilmeden bir takım yenileme ve tamir süreçlerinden geçirilerek “yenilenmiş ürün” olarak piyasaya arz edilen ürünlere Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Örnek: Piyasaya telefon süren (B) gerçek/tüzel kişisi iadesini aldığı ve mahsuplaşmasını gerçekleştirdiği telefonları parça, program değişikliği gibi işlemlere tabi tutup, faturalandırarak piyasaya arz etmektedir. Bu ürünler geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olup, (B) firması piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

b) Açıklayıcı Genel Örnekler:

Örnek 1: (C) gerçek/tüzel kişisi cep telefonu üretimi yaparak bu ürünleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde (C) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 2: (D) gerçek/tüzel kişisinin (E) gerçek/tüzel kişisine ürettirdiği buzdolaplarını kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde;

- (D) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.
- (E) gerçek/tüzel kişisi tedarikçi olup geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

Örnek 3: Yurt dışından çamaşır makinesi ithal eden (F) gerçek/tüzel kişisi ithal etmiş olduğu çamaşır makinesi için ithalatçı olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 4: Bulaşık makinesi üretimi faaliyetinde bulunan (G) gerçek/tüzel kişisi ürünlerini (H) gerçek/tüzel kişisi adına üretmekte ve piyasaya arz edilen ürünlerin üzerinde her iki firmanın adı ve/veya ticari markası bulunmaktadır. Ürünlerin piyasaya arzı (H) gerçek/tüzel kişisi tarafından gerçekleştirilmekte olup, (G) ve (H) gerçek/tüzel kişileri arasında yapılacak herhangi bir sözleşmede aksi bir durum belirtilmediği sürece; piyasaya arz edilen ürünler için (H) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren, (G) gerçek/tüzel kişisi ise tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde (G) gerçek/tüzel kişisinin (H) gerçek/tüzel kişisine satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından (H) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

c) Ürünlerin Tutar Hesaplamaları

Ağırlık bazında geri kazanım katılım payı tutarı belirlenen elektrikli ve elektronik eşyanın ağırlığının hesaplanmasında, net ağırlığı dikkate alınır. Ağırlıklar hesaplanırken;

Ürünle birlikte yer alan ambalajın, kılavuzların ve elektrikli / elektronik olmayan aksesuarların ağırlığı ürün ağırlığına dâhil edilmez.

Örnek: Elektrikli bir eşya ile beraber verilen koruyucu bir kılıf vd.

Elektrikli ve elektronik eşyanın açıklandığı şekilde çalışması için elektrikli olmayan bir öğeye ihtiyaç varsa, bu bir aksesuar değildir ve EEE ürününün ağırlığına dâhil edilmesi gerekir.

Örnek: Buzdolabı rafları, elektrikli süpürge hortumları, vd.

4) İLAÇLAR İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi İlaçların Tanımlanması

Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikteki ilaç tanımı kapsamında yer alan beşeri ilaçlar, veteriner ilaçları ve zirai ilaçların piyasaya arzında, geri kazanım katılım payı tahsil edilir.

Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında tanımlanan ilaçlar birincil ambalajları (cam şişe, metal kapak, karton kutu, plastik, film, etiket ve karton kutu içindeki ölçek kaşığı/kabı, prospektüsü) ile bir bütün olarak değerlendirilir ve birincil ambalajları için ayrıca geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Örnek 1: (A) gerçek/tüzel kişinin (X) ilacının üretimini yaparak bu ürünlerini kendi adı ve/veya ticari markasının da yer aldığı kutu/şişe ile piyasaya arz etmesi halinde (A) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 2: (B) gerçek/tüzel kişinin (C) gerçek/tüzel kişisine ürettirdiği (Y) ilacını kendi adı ve/veya ticari markasının da yer aldığı kutu/şişe ile piyasaya arz etmesi halinde;

- (B) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.
- (C) gerçek/tüzel kişisi tedarikçi olup, geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

Örnek 3: İlaç ithalatçısı olan (D) gerçek/tüzel kişisi, ithal ettiği ilaçlar için geri kazanım katılım payından sorumludur.

İlaçların birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları (ikincil ambalaj/grup ambalajı, üçüncül ambalaj/nakliye ambalajı/dış ambalaj vb.) için geri kazanım katılım payı beyanı verilerek ödemesi yapılmalıdır. Bu ambalajlar için oluşacak geri kazanım katılım paylarının hesabında; ambalajların tüm bileşenleri malzeme cinsine göre (plastik, metal, kağıt ve benzeri) ayrı ayrı Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesi üzerinden değerlendirilerek hesaplanır.

5) LASTİKLER İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanın Katılım Payına Tabi Lastiklerin Tanımlanması

Geri Kazanım Katılım Payı uygulamasına tabi olan lastiklerin belirlenmesinde 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile aşağıda verilen özel tanımlar üzerinden değerlendirme yapılır.

Ürün Kategorileri	Araç Listesi *
Lastik (Binek Araç)	- Otomobil (hususî ve ticarî)
	- Hafif Ticarî
	- Panel Van
	- Minibüs
	- Arazi Taşıtı
	- Karavan
	- Motosiklet
	- Forklift (Şişme)
	- Traktör ön lastikleri ve römorkleri
Lastik (Otobüs, Kamyon, Kamyonet, Yükleyici ve Kazıcı Lastikleri ve Diğerleri)	- Yükleyici
	- Kazıcı
	- Traktör arka lastikleri
	- Römork (traktör römorkları hariç)
	- Otobüs
	- Kamyon (özel maksatlı kamyonlar dahil)
	- Kamyonet
	- Tır
	- Zırhlı Taşıtı
	- Biçerdöver
	- Diğerleri
	Lastik (İş Makinası Lastikleri)
- Ekskavatör	
- Greyder	
- Seyyar Vinç	
- Beton Pompası	
- Konkasör	
Dolgu Lastikler**	- Forklift
	- Özel maksatlı dolgu lastikli araçlar

Yukarıda yer alan ürünler için Çevre Kanununun ek-1 sayılı listesinde belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı tahsil edilir.

Örnek 1: (A) gerçek/tüzel kişisi traktörlerde kullanılmak üzere lastik üretimi yaparak bu ürünleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde (A) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 2: (B) gerçek/tüzel kişinin otomobillerde kullanım için (C) gerçek/tüzel kişisine ürettirdiği lastikleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde;

- (B) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.
- (C) gerçek/tüzel kişisi tedarikçi olup, geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

Örnek 3: Yurt dışından lastik ithal eden (D) gerçek/tüzel kişisi, ithal ettiği lastikler için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 4: (E) gerçek/tüzel kişisi yurt içinde araç üretimi yapmaktadır. (E) gerçek/tüzel kişisi ürettiği araçlarda orijinal eşya/parça kapsamında kullanacağı lastikleri yurt içinde araç lastiği üreten (F) gerçek/tüzel kişisinden temin etmektedir. Bu durumda;

- (E) gerçek/tüzel kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (F) gerçek/tüzel kişisinden temin ettiği lastikler için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (F) gerçek/tüzel kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (E) gerçek/tüzel kişisine verdiği lastikler için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

Örnek 5: (H) gerçek/tüzel kişisi (I) gerçek/tüzel kişinin yetkili lastik ithalatçısıdır. (H) gerçek/tüzel kişisi ithal ettiği lastikleri, orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere yurt içinde otomobil üreten (I) gerçek/tüzel kişisine vermektedir. Bu durumda;

- (H) gerçek/tüzel kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanılmak üzere (I) gerçek/tüzel kişisine temin ettiği lastikler için “tedarikçi/yetkili ithalatçı” vasfıyla geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu değildir.
- (I) gerçek/tüzel kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanılmak üzere (H) gerçek/tüzel kişisinden temin ettiği ürünler için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

6) PİL VE AKÜMÜLATÖRLER İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Pil ve Akümülatörlerin Tanımlanması

Geri Kazanım Katılım Payı uygulamasına tabi olan pil ve akümülatörlerin (Bataryalar dahil) belirlenmesinde 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile Çevre Kanununun ek-1 sayılı listesinde belirtilen ürünler üzerinden değerlendirme yapılır.

Örnek 1: (A) gerçek/tüzel kişisi akümülatör üretimi yaparak bu ürünleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde (A) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 2: (B) gerçek/tüzel kişisi (C) gerçek/tüzel kişisine ürettirdiği traksiyoner akümülatörleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmektedir. Bu durumda;

- (B) gerçek/tüzel kişisi piyasaya siiren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.
- (C) gerçek/tüzel kişisi tedarikçi olup, geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

Bu yönetmelik kapsamında yer alan pil ve akümülatörlerin, araçların orijinal eşya/parçası olarak kullanılmak üzere piyasaya arz edilmesi halinde bu pil ve akümülatörlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Örnek 1: (F) gerçek/tüzel kişisi yurt içinde araç üretimi gerçekleştirmektedir. (F) gerçek/tüzel kişinin ürettiği araçlarda orijinal eşya/parça kapsamında kullanacağı otomotiv pillerini (G) gerçek/tüzel kişisi (F) gerçek/tüzel kişinin “yetkili ithalatçısı” olarak yul dışından ithal etmektedir. Bu durumda;

- (F) gerçek/tüzel kişisi, orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (G) gerçek/tüzel kişisinden temin ettiği otomotiv pilleri için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (G) gerçek/tüzel kişisi, orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (F) gerçek/tüzel kişisine teslim ettiği otomotiv pilleri için “tedarikçi/yetkili ithalatçı” vasfıyla geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu değildir.

Örnek 2: Otomobil ithalatçısı olan (H) gerçek/tüzel kişisi tarafından ithal edilen otomobilin üzerinde bulunan ve Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ve orijinal eşya/parça kapsamında kullanılan kurşun-asitli akümülatörleri için (FI) gerçek/tüzel kişisi geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

7) MADENİ YAĞLAR İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Madeni Yağların Tanımlanması

31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından madeni yağ olarak tanımlanan yağlar geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ürünlerdir. Denizcilik ve havacılık amaçlı ihrakiye olarak kullanılan madeni yağlar Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamı dışındadır. Madeni yağların tanımlanmasına, ilişkin hususlarda EPDK mevzuatı esas alınır.

Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin “Genel İlkeler” başlıklı 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası kapsamında madeni yağların Çevre Kanununun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin (ambalajlar hariç) üretiminde hammadde olarak kullanılması durumunda hammadde olarak tedarik edilen bu ürünlerin ithalatçıları/üreticileri tarafından beyan yapılır, ancak hammadde olarak kullanılan bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Örnek 1: (B) gerçek/tüzel kişisi madeni yağ üretmektedir. (B) gerçek/tüzel kişinin ürettiği madeni yağı başka bir madeni yağ üreten (C) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanmaktadır. Bu durumda;

- (B) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere (C) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (C) gerçek/tüzel kişisi, (B) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde (madeni yağ) ile üreterek piyasaya sürdüğü madeni yağ için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 2: (D) gerçek/tüzel kişisi madeni yağ üretmektedir. (D) gerçek/tüzel kişinin ürettiği madeni yağı, lastik üreten (E) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanmaktadır. Bu durumda;

- (D) gerçek/tüzel kişisi, lastik üretiminde hammadde olarak kullanılmak üzere (E) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (E) gerçek/tüzel kişisi, (D) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü “lastik” için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Bu örnekte ifade edilen lastikler “Lastikler İçin Geri Kazanım Katılım Paylarının Belirlenmesi” başlığı altında tanımlanan lastiklerdir.

Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin “Genel İlkeler” başlıklı 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası kapsamında madeni yağların piyasaya arz edilecek araçlarda orijinal eşya/parça olarak kullanılması şartıyla piyasaya sürülenler tarafından beyan yapılır, ancak bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez. Orijinal eşya/parça tanımına uymasına rağmen münferit olarak piyasaya arz edilen Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan madeni yağlar için geri kazanım katılım payı beyanı yapılır ve geri kazanım katılım payı ödenir.

Örnek 1: (F) gerçek/tüzel kişisi yurt içinde ürettiği madeni yağları, yurt içerisinde otomobil üreten (G) gerçek/tüzel kişisine ilk dolun yağ olarak kullanılmak üzere vermektedir. Bu durumda;

- (F) gerçek/tüzel kişisi ilk dolun yağ olarak kullanılmak üzere (G) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (G) gerçek/tüzel kişisi, (F) gerçek/tüzel kişisinden ilk dolun yağ olarak kullanılmak üzere aldığı madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (F) gerçek/tüzel kişisi, (G) gerçek/tüzel kişinin bayilerinde satışa/kullanıma sunulmak üzere verdiği diğer (ilk dolun yağ dışındaki) madeni yağları için ise geri kazanım katılım payı beyanı yapar ve geri kazanım katılım payı öder.

Örnek 2: Madeni yağ ithalatçısı olan (Fi) gerçek/tüzel kişisi, ithal ettiği madeni yağlar için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 3: (I) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak şartıyla madeni yağ ithal etmektedir. (I) gerçek/tüzel kişinin hammadde olarak kullanılmak üzere ithal ettiği madeni yağ, başka bir madeni yağ üreticisi olan (J) gerçek/tüzel kişisine hammadde olarak kullanılmak üzere vermektedir. Bu durumda, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası gereğince;

- (I) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere ithal ettiği madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (J) gerçek/tüzel kişisi ise (I) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, geri kazanım katılım payı öder.

Örnek 4: (K) gerçek/tüzel kişisi lastik üretiminde hammadde olarak kullanılmak şartıyla madeni yağ ithal etmektedir. (K) gerçek/tüzel kişinin ithal ettiği madeni yağ, lastik üreten (L) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmaktadır. Bu durumda, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası gereğince;

- (K) gerçek/tüzel kişisi, lastik üretiminde hammadde olarak • kullanılmak üzere (L) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (L) gerçek/tüzel kişisi, (K) gerçek/tüzel kişisinden hammadde kapsamında temin ettiği madeni yağ ile üreterek piyasaya sürdüğü lastikler için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, geri kazanım katılım payı öder.

Örnek 5: (M) gerçek/tüzel kişisi yurt içerisinde otomobil üreten (N) gerçek/tüzel kişinin “yetkili ithalatçısı” olarak ithal ettiği madeni yağları ilk dolum yağı kapsamında tedarik etmektedir. Bu durumda;

- (M) gerçek/tüzel kişisi ilk dolum yağı olarak kullanılmak üzere (N) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için “tedarikçi/yetkili ithalatçı” vasfıyla geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu değildir.
- (N) gerçek/tüzel kişisi, (M) gerçek/tüzel kişisinden ilk dolum yağı olarak kullanılmak üzere aldığı madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

Madeni yağ piyasaya süren işletmeler, piyasaya sürdükleri madeni yağları, başka bir üreticiden tedarik etmesi durumunda geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 1: (O) gerçek/tüzel kişisi, (P) gerçek/tüzel kişisi için madeni yağ üretmektedir. (P) gerçek/tüzel kişisi, (O) gerçek/tüzel kişisine ürettirdiği madeni yağı kendi markasıyla piyasaya arz etmektedir. Bu durumda;

- (P) gerçek/tüzel kişisi kendi markası ile piyasaya arz ettiği madeni yağlar için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, geri kazanım katılım payı öder.
- (O) gerçek/tüzel kişisi, (P) gerçek/tüzel kişisi için ürettiği madeni yağlar için geri kazanım katılım payı beyanı yapmaz, geri kazanım katılım payı da ödemez. Ancak, (O) gerçek/tüzel kişisi, kendi markası ile/kendi adına üreterek piyasaya sürdüğü madeni yağlar için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, geri kazanım katılım payı öder.

b) Ürünlerin Tutar Hesaplamaları

Ağırlık bazında geri kazanım katılım payı tutarı belirlenen madeni yağların ağırlığının hesaplanmasında, net ağırlığı dikkate alınır. Ambalaj vb. ağırlıklar ürün ağırlığına dâhil edilmez. Madeni yağların ambalajları için “1- Ambalajlar İçin Geri Kazanım Katılım Paylarının Belirlenmesi” başlığı altındaki hükümler geçerlidir.

Madeni yağ olarak tanımlanan ürünlere, katkı maddeleri ilave edilmesi suretiyle üretime dahil edilerek elde edilen madeni yağın toplam ağırlığı üzerinden geri kazanım katılım payı tutarı tahsil edilir.

İlgili usul ve esaslara aşağıdaki linkte yer verilmiştir.

[Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar](#)

Saygılarımızla,